

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ
(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)

**за освітньо-науковою програмою
Освітні, педагогічні науки**
(назва освітньої програми)
мова навчання українська

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Гарань Н.С., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри практичної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи
Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Топольник Я.В.

(ПІБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення

С.А.Саяпіна

(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р.

протокол №__1__

Опис навчальної дисципліни
Актуальні проблеми загальної педагогіки

Кількість кредитів	3 кредити ECTS / 90 годин
Рік підготовки, семестр	1 рік підготовки, 2 семестр
Компонент освітньої програми	Вибірковий компонент
Викладач	Сипченко Ольга Миколаївна, доцентка кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	ph_d@ukr.net https://www.sypchenko.org/ +380508459737
Консультації	Очні консультації: Четвер з 10.00 до 11.20 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю
Анотація навчальної дисципліни	Об'єкт вивчення навчальної дисципліни – педагогіка та освіта Предмет вивчення навчальної дисципліни – педагогічні факти, механізми, закономірності, основні характеристики навчання і виховання; психологічні закономірності та механізми опосередкування педагогічної діяльності в закладі освіти, індивідуальні та соціально-психологічні явища, які породжуються умовами закладів освіти
Опис навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування системи теоретичних знань щодо актуальних проблем педагогічної науки, набуття практичних умінь розв'язання складних педагогічних завдань у професійній діяльності <i>Ключові слова:</i> педагогіка, освіта, педагогічний процес, виховання, навчання, освітні тенденції, загальна педагогіка, історико-педагогічні дослідження, освітній процес, дидактика, закономірності і принципи навчання, методи навчання, організаційні форми і системи навчання, контроль та оцінювання результатів навчання тощо. <i>Очікувані результати навчання:</i> Розробляти структуру і створювати складники навчально-методичного забезпечення дисципліни. Реалізувати комплекс функцій управління (планування, прогнозування, організації, мотивування, виконання, контролю і корекції) навчально-виховною діяльністю. Демонструвати вміння аналізувати, добирати і використовувати педагогічні технології відповідно до предметної сфери. Проводити самостійні наукові дослідження педагогічних явищ та екстраполювати їх результати в практику викладання.

Знаходити форми і засоби створення здоров'язбережувального навчального середовища.

Володіти сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, методами пошуку, оброблення, використання, зберігання і захисту інформації.

Пропонувати заходи популяризації і пропагування педагогічних знань

Матеріали та ресурси:

1) Рекомендована література:

1. Креч Т.В. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2017. 144 с.
2. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Стильна типографія, 2019. 237 с.
3. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: підручник / Володимир Ортинський. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 500 с.
4. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник / В.П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
5. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

Допоміжна:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. К.: ЦНЛ, 2018. 384 с.
2. Мартинець Л.А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій / Л. А. Мартинець. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с.
3. Кухаренко В.М., Бондаренко В.В. Екстрене дистанційне навчання в Україні : Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка. Харків : Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.
4. Освіта дорослих у перспективі змін: інновації, технології, прогнози: колективна монографія / за ред. А. Василюк, А. Стоговського. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. 248 с.
5. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій*: монографія за заг.ред. Л.Г.Гаврілової. Hameln, Germany: InterGING. 2019. С. 180–195.
6. Сипченко О. Формування цифрової компетентності

	<p>магістрів освіти в умовах дистанційного навчання. <i>Modern education, training and upbringing: collective monograph / Abdullayev A., Rebar I., etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2020. P. 292-298</i></p> <p>7. Технології професійного розвитку педагогів: методичний порадник / упор.: Сорочан Т.М., Скрипник М.І.; навч.-метод. посіб.; Держ. вищ. навч. зал. «Ун-т менедж. освіти». К., 2017. 231 с.</p> <p>2) <i>Платформи та сервіси дистанційного навчання: Moodle</i> Дистанційний курс «Актуальні проблеми загальної педагогіки» http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=780</p> <p><i>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</i></p> <p>1. Закон України «Про вищу освіту» від 24.07.2020 № 1556-VII. URL: https://cutt.ly/SkZ9CAt 2. Закон України «Про освіту» від 24.06.2020 року №2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text 3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 03.07.2020 року №848-VIII. URL: https://cutt.ly/okZ28R8 4. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 16.01.2016 року №2623-III. URL: https://cutt.ly/MkZ22up 5. Затверджені стандарти вищої освіти. URL: https://cutt.ly/fkZ2SnO 6. Концепція розвитку педагогічної освіти від 16.07.2018 року №776. URL: https://cutt.ly/Qk7M9us 7. Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» URL: https://cutt.ly/lloc4B 8. Положення про робочу програму навчальної дисципліни у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» URL: https://cutt.ly/mlcoGAs 9. Проєкт Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років. URL: https://cutt.ly/ck78KoS</p> <p><i>Платформи електронного навчання:</i> EdEra, Prometheus, Coursera, EDX, Canvas, YouTube, CyXaPi.</p> <p><i>Інтернет-ресурси для онлайн опитувань:</i> Google.com та ін.</p> <p><i>Програми презентацій:</i> Microsoft PowerPoint, Open Office Impress, Prezi, MentiMeter, Canva.</p> <p><i>Програми тестування:</i> MyTestX, Google forms, Kahoot.</p> <p><i>Необхідне обладнання:</i> Комп'ютер (ноутбук), мультимедійний проєктор, фліпчарт, ватмани, маркери</p>
Теми	<p>Тема 1. Загальні проблеми педагогіки та освіти. Освіта як суспільне явище і педагогічний процес. Освіта як цілеспрямований процес виховання і навчання в інтересах людини, суспільства і держави. Основні тенденції в розвитку сучасної педагогіки. Сучасні орієнтири розвитку</p>

	<p>педагогічної освіти.</p> <p>Тема 2. Актуальні проблеми загальної педагогіки. Джерела визначення педагогічних проблем. Фундаментальні проблеми педагогіки. Проблеми історико-педагогічних досліджень. Сучасні тенденції в педагогічній науці</p> <p>Тема 3. Дидактичні проблеми освітнього процесу. Дидактика – теорія освіти і навчання. Закономірності і принципи навчання. Методи навчання. Організаційні форми і системи навчання. Контроль та оцінювання результатів навчання</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Словесні методи:</i> лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, мультимедійна, інтерактивна), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, дискусія, семінар; <i>наочні методи:</i> спостереження, демонстрація; <i>практичні методи:</i> практичні заняття, виконання практичних завдань, обробка довідкової інформації, моделювання, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкowanими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання); робота з навчальною літературою (конспектування, тезування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні; активні методи навчання: «Плюси й мінуси»; інтерактивні методи навчання: робота в малих групах, тестування.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>Здобувачі опрацьовують теоретичний матеріал лекцій та презентацій; готуються до практичних занять, виконують самостійну роботу.</p> <p><i>Види роботи здобувачів:</i> розробка мультимедійної презентації, робота над доповіддю, науковим повідомленням, підготовка до ділових ігор, творчих звітів, командних проєктів, презентації результатів виконаних завдань, підготовка до тестового контролю, залік</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види:</i> вхідний контроль, поточний контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), підсумковий контроль – семестровий екзамен</p> <p><i>Методи:</i> спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, оцінювання самостійної роботи, тестування</p> <p><i>Форми:</i> індивідуальна та фронтальна перевірка</p> <p><i>Оцінювання результатів</i> навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний</p>

університет»

<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>

та на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Отримані бали за відвідані заняття та виконані практичні завдання й самостійну роботу додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;

- допущені до складання екзамену.

Підсумковий контроль – семестровий екзамен оцінюється за 100-бальною та національною шкалами

Основні вимоги до оцінювання результатів поточного та підсумкового контролів передбачають: виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни; глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); уміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань; уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів: **«відмінно» (90-100 балів)** – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, **«добре» (75-89 балів)** – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, **«задовільно» (60-74 балів)** – наявний рівень мінімально

достатніх знань, «незадовільно» (26-59 балів) – недостатній рівень наявних результатів навчання, «неприйнятно» (0-25 балів) – результати навчання відсутні. Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності прописані у кожному завданні

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денної та заочної форм навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1.1	1	0,5				
Т 1.2			3	2		
Т 1.3	1	0,5			15	7
Т 1.4			6	3		
Т 2.1	1	0,5			10	6
Т 2.2			6	3,5		
Т 2.3	1	0,5				
Т 2.4			3	2	20	10
Т 3.1	1	0,5				
Т 3.2			3	2	10	7
Т 3.3			3	2		
Т 3.4.			3	2	10	7
Т 3.5			3	2		
Разом	5	2,5	30	20,5	65	37

Політика щодо дедлайнів та перескладань: роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для формування результатів навчання за дисципліною і отримання відповідної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про комісії з питань етики та академічної доброчесності в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» <http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/013.pdf> Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

	<p><i>Політика щодо відвідування:</i> для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – онлайн, за погодженням з викладачем</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Навчальну дисципліну «Актуальні проблеми загальної педагогіки» розроблено відповідно до потреб та особливостей кожного здобувача, ураховано персоналізовані траєкторії навчання, студентоцентрикований підхід; вивчення даного курсу передбачає розвиток професійної компетентності для здійснення педагогічної діяльності викладача з урахуванням сучасних тенденцій розвитку вищої освіти, сприяє формуванню соціальних навичок (soft skills): комунікативність, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, працювати в команді, тайм-менеджмент, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність тощо.</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції, активно працювали на заняттях, додатково отримують 3 бали до підсумкового оцінювання результатів навчання</p>

Сипченко О.М.
канд. пед. наук, доцент

підпис